

Ukrainian A: literature – Standard level – Paper 1
Ukrainien A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Ucraniano A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Зробіть літературний аналіз лише **одного** із нижчеподаних текстів. У вашому творі ви повинні дати відповідь на обидва запитання, наведені нижче.

1.

Рання весна того року була недовгою. Відшуміла вода в річці, віджабеніли жабенята, відкугикали чайки, сівши у гнізда, — і все вмиротворилось, прийшло до тьми: справжнє тепло наступило! І ось цієї травневої днини, коли дерева перецвіли й одяглися в густе зелене вбрання, коли в стовбурах забродили земні соки, коли сонце зависло у високості,
5 — небо почало зтягувати з півдня смарагдове покривало, що несло в собі першу літню передгрозову заграву. Знову закричали в небі чайки, затужили кулики, які вперше відчувли погроми неба ще зоддалеку. Про що вони так голосно закричали? Може, передчуття тривоги несло в собі небо? Спочатку думалося, що важкі хмари пролетять і в полудень розпогодиться. Але минуло півдня, і небо зайшлося геть, ще з півгодини — і сипонув дощ.
10 Густий, добірний; вмить вода побігла полями, лугами, наповнила водоймища. Наступного дня розбушувалася Норинь. Вперше після весняної повені. За Овручем річка вийшла з берегів і, розлившись долиною, затопила всі ґрунтові дороги. Біля Малих Мошок вода зірвала місток і понесла на Христинівку, а біля Раківщини роздерла дамбу й рушила на будівлі... Прибутна вода! Страшна і трохи нахабна вода.

15 Ми з дідом Левадком якраз ловили рибу в корчах болотних за дамбою, і дід сказав: — Всьо, внучку, закругляймося. Шо зловили — наше. — Вітяг підрешітку, витрусив річковий мотлох. — Знаєш, вода в Норині норовиста, як свекруха, а якщо шлюз в Острові прорвало, то вона винесла рибу аж у море. Так шо хопить¹...

20 Я пустив у річку останній кораблик, узяв відерце й пішов на дамбу. А дід ще раз кинув у течію підрешітку, добряче промив її і теж ступив за мною.

— Ти бач, онучку, як воно в природі буває: вчора на лузі ще паслися гуси, а сьодні² вже плавають. — Дід зупинився, покашляв, потім сказав: — Як весна з водою, то, значить, і травень з травною...

25 На дамбі, широко ступаючи, дід обігнав мене, і я весь час наздоганяв його, аби щось відповісти на дідове міркування.

Сонце вже заходило, і не червоне, як то було вчора та позавчора, а якесь зеленувато-жовте, спокійне, лагідне. І від того, як воно заходило, вселявся в душу спокій — людській душі було весело й тепло.

30 В болоті невтомні ластівки виловлювали з-під очерету дрібну комашню. Було трохи задушно, млосно, і якийсь незрозумілий дзвін гудів пониззям. «Це, мабуть, вода», — подумалося діду.

— Бо ж природа жива, — відзначив він уголос.

— Що живе?

— Природа, кажу. Он чуєш? — І ми прислухались: за річкою гув болотяний бугай³.

Микола Закусило, *Грамотка скорблячих* (1997)

¹ хопить: досить

² сьодні: сьогодні

³ бугай: птах

(а) Охарактеризуйте гармонію природи і людини у творі.

(б) Які художні засоби використовує автор для зображення весняного дня?

2.

Свічка

«А жінка сидить, як свічка горить...»
Українська народна пісня

Спіткнись, і спинись, і вернись у той дім,
що був тимчасовим притулком твоїм, —
ти світло забув погасити у нім.

5 Спіткнись, і спинись, і вернись хоч на мить —
там жінка сидить, наче свічка горить,
чий вогник, мов серце від страху, тремтить.

Це ти запалив її в півночі нічній.
Не дай же дотла їй згоріти одній.
Не дай їй погаснути в долі твоїй.

10 Білішим без неї не стане твій світ,
бо в ньому тобі, наче докір, услід
з-під вогника свічки чорнітиме гніт.

15 Спіткнись, і спинись, і вернись наяву
до жінки, що схожа в цей час на вдову.
Не бійсь обпектись об сльозу воскову.

Анатолій Кичинський, *Свічка* (1990)

- (а) Як впливає ліричний голос на творення поетичної атмосфери у вірші.
- (б) Проаналізуйте образність, яку використовує поет, та її внесок в загальну тональність вірша.
-